

ยุทธศาสตร์กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๘
(ฉบับทบทวน ปีบัญชี ๒๕๖๕)

กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ยุทธศาสตร์กองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘

วิสัยทัศน์ :

เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการที่ดี สนับสนุนช่วยเหลือด้านการเงินสำหรับพัฒนาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพรเพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เป้าประสงค์/เป้าหมายหลัก :

เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

พันธกิจ :

๑. สนับสนุนการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เกี่ยวกับตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์ แผนไทยและสมุนไพร

๒. สนับสนุนการป้องปรามการละเมิดสิทธิภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

ยุทธศาสตร์ :

๑. การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๒. การศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. การส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๔. การสร้างความเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ

๕. บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๖. สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายเร่งด่วนด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

กลยุทธ์ :

๑. สนับสนุนการดำเนินงานด้านคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๒. สนับสนุนการศึกษาพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ส่งเสริม พัฒนากลไกและคุณภาพการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร

๔. สร้างความเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ

๕. กองทุนฯ มีระบบบริหารจัดการ/การติดตามประเมินผลที่ดีสามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ดี

๖. สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายเร่งด่วนด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

แผนงานที่ ๑ : คุ้มครองตำรับและตำราการแพทย์แผนไทย

๑.๑ สนับสนุนการสำรวจ รวบรวมและสังคายนาตำรับยาแผนไทยและตำรา คัมภีร์ด้านการแพทย์แผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๑.๒ ส่งเสริมการจัดทำตำรับยาแผนไทยแห่งชาติ จากภูมิปัญญา องค์ความรู้ ตำรับตำราทางการแพทย์แผนไทยที่ได้รับการประกาศเป็นตำราชาติ หรือยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ และยาสามัญประจำบ้านแผนไทย

๑.๓ ส่งเสริมการจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานตำรับยาแผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia)

๑.๔ พัฒนาและจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทย

๑.๕ พัฒนาเครือข่ายการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๑.๖ ศึกษา ส่งเสริม คุ้มครองตำรับยา/ตำราและภูมิปัญญาแนวไทย

แผนงานที่ ๒ : อนุรักษ์ คุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาสมุนไพรและถิ่นกำเนิดตามภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๑ การสำรวจและศึกษาวิจัยสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดของสมุนไพร เพื่อประโยชน์ในการกำหนดมาตรการเพื่อการคุ้มครองสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดของสมุนไพร

๒.๒ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์และสืบทอดภูมิปัญญาหมอพื้นบ้านและเครือข่ายชุมชน

๒.๓ คุ้มครองถิ่นกำเนิดสมุนไพรและสมุนไพรควบคุมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒

๒.๔ ส่งเสริมศักยภาพหมอพื้นบ้าน แพทย์แผนไทย และเครือข่ายชุมชน

๒.๕ พัฒนาระบบนายทะเบียนกลาง/สำนักงานนายทะเบียนจังหวัด เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ คุ้มครอง วิจัยและพัฒนาสมุนไพรและถิ่นกำเนิด ตามภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๖ จัดทำฐานข้อมูลสมุนไพร/ถิ่นกำเนิด/พืชรหัสพืชสมุนไพร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒

การศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการพัฒนาเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

เป้าหมายหลัก

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการศึกษาและพัฒนาสู่การใช้ประโยชน์ในด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ

ตัวชี้วัด

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรได้รับการศึกษาวิจัยและพัฒนาต่อยอด ไม่น้อยกว่า ๑๕ เรื่องต่อปี

แผนงานที่ : ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาองค์ความรู้และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๑. การปลูก เก็บเกี่ยว และแปรรูปสมุนไพร
๒. สมุนไพรและตำรับยาแผนไทยเพื่อเพิ่มรายการยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ
๓. สมุนไพรและตำรับยาแผนไทยเพื่อใช้ทดแทนยาแผนปัจจุบัน
๔. การศึกษาทางพรีคลินิก และคลินิก ของสมุนไพรและตำรับยาแผนไทย เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านสุขภาพ
๕. การจัดทำข้อกำหนดมาตรฐานสมุนไพรไทย (Thai Herbal Pharmacopoeia) และข้อกำหนดมาตรฐานตำรับยาแผนไทย (Thai Herbal Preparation Pharmacopoeia)
๖. สมุนไพรที่ใช้เป็นอาหารเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค
๗. พัฒนานวัตกรรมและผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้เป็นผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์
๘. ศึกษาองค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เช่น การนวดไทย (นวดบำบัด) เวชกรรมไทย หัตถการทางการแพทย์แผนไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓
การส่งเสริม พัฒนา และบูรณาการการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญา
การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และสมุนไพร ได้นำมาใช้ประโยชน์ในการดูแลสุขภาพของประชาชน

เป้าหมายหลัก

การนำภูมิปัญญาด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรมาใช้ในระบบสุขภาพ

ตัวชี้วัด

โครงการที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่องต่อปี

แผนงานที่ ๑ : พัฒนากฎหมายและระบบที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๑.๑ สนับสนุนให้มีการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองจากการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๑.๓ สนับสนุนการจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

แผนงานที่ ๒ : การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและองค์ความรู้เพื่อการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๑ การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพด้านการแพทย์แผนไทยในระบบบริการสุขภาพ

๒.๒ พัฒน่องค์ความรู้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒.๓ พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายด้านการแพทย์แผนไทย

๒.๔ พัฒนาศักยภาพประชาชนในระดับครอบครัวและชุมชน

๒.๕ พัฒนาศักยภาพหมอพื้นบ้านและเครือข่าย

แผนงานที่ ๓ : พัฒนาภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรสู่การนำไปใช้ในระบบสุขภาพเพื่อเกื้อหนุนด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

๓.๑ ส่งเสริมให้มีการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร

๓.๒ พัฒนารูปแบบการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและบูรณาการในระบบบริการสุขภาพ

๓.๓ ส่งเสริม อนุรักษ์ และพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพรในชุมชน

๓.๔ ส่งเสริมและพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

แผนงานที่ ๔ : การสื่อสารการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรสู่สาธารณะ

๔.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรสู่สาธารณะ

๔.๒ การโฆษณา การประชาสัมพันธ์ และการตลาดเชิงบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔
การสร้างเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
และสมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

สร้างเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ

เป้าหมายหลัก

เสริมสร้างเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ

ตัวชี้วัด

แผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ ไม่น้อยกว่า ๑ เรื่องต่อปี

แผนงาน : สนับสนุนแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ

๑. สนับสนุนแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้เกิดในระบบสุขภาพ

๒. สนับสนุนแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างเชื่อมั่นในการส่งเสริมการใช้สมุนไพรให้เกิดในระบบสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕
บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

พัฒนาระบบบริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เป้าหมายหลัก

การบริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้มีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ค่าคะแนนการบริหารกองทุนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด ไม่น้อยกว่า ๔.๐๐

แผนงานที่ : บริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยให้มีประสิทธิภาพ

๑. พัฒนาระบบการบริหารจัดการกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ปฏิบัติตามระเบียบกองทุนให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์
๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงิน/บัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี
๕. พัฒนาศักยภาพบุคลากร/สมรรถนะบุคลากรในการขับเคลื่อนการบริหารงานกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
๖. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

ยุทธศาสตร์ที่ ๖

สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายเร่งด่วนด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และตามนโยบายกรมด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และทันตสาธารณสุข

เป้าหมายหลัก

สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายเร่งด่วนด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และทันตสาธารณสุข

ตัวชี้วัด

แผนงาน/โครงการที่เป็นนโยบายเร่งด่วนด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ไม่น้อยกว่า ๑ เรื่องต่อปี

แผนงาน : สนับสนุนนโยบายเร่งด่วนด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๑. สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายของคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๒. สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายของกรมการแพทย์แผนไทย ด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๓. สนับสนุนแผนงาน/โครงการตามนโยบายเร่งด่วนด้านภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และทันตสาธารณสุข